

Handläggare
Nina Lindberg
08-508 260 28**Till**
Trafiknämnden
2015-09-24Mats Larsson
08-508 263 66

Upprustning av Spånga Centrum. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende upprustningen av Spånga centrum.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefLars Jolérus
AvdelningschefPer-Erik Wikström
Enhetschef

Sammanfattning

Den i många år efterfrågade upprustningen av Spånga centrum har nu genomförts. Hela torget och gångstråket fram till Sörgårdsvägen har fått ny beläggning. Marken som hade stora sättningar har stabiliserats genom urschaktning av massor och återfyllning med lättmaterial. Träden på torget har fällts och ett par träd har återplanterats på torget. Ett par stora kaukasiska vingnötsträd i kanten av torget var möjliga att behålla. Markbehandlingen har inneburit att tillgängligheten till lokaler och butiker runt torget har förbättrats i och med att marknivån har justerats så att inga trappsteg längre behövs ut på torget.

Gångstråket mot Sörgårdsvägen har rätats ut, lutningar har justerats, de förvuxna träden och buskarna har ersatts av magnolior, lägre buskar och gräsmattor med vårlök.

Den lilla så kallade fickparken som är en del av torget har delvis fått ny utformning med nya träd, häckar och perennplanteringar. Längst i norr på torget har alla cykelställ bytts ut och gångstråken har gjorts genare. Över hela anläggningen finns ledstråk för att underlätta orienteringen för personer med nedsatt syn- och/ eller orienteringsförmåga.

Den slutliga investeringsutgiften för projektet uppgår till 26,3 mnkr. Det reviderade genomförandebeslutet omfattade en investeringsutgift om 25,7 mnkr. Utgiftsökningen beror till stor del på utökat behov av lättflyllnadsmaterial samt en mer omfattande marksanering än vad som hade förutsetts i projekteringen

Bakgrund

Det hade länge funnits ett behov av upprustning av Spånga centrum. Anläggningen var sliten, marken hade sättningar och tillgängligheten var bristfällig. 2006 startade arbetet med ett program för upprustning av Spånga centrum. I mars 2008 togs ett genomförandebeslut i trafik- och renhållningsnämnden. Redan när programmet påbörjades var det känt att markförhållandena i området var dåliga. Under sommaren 2008 genomfördes en geoteknisk undersökning som visade att markförhållandena var betydligt sämre än vad man hade utgått från i programmet.

Under projekterings gång blev det allt tydligare att det inte var möjligt att följa intentionerna i programmet; att bevara status quo, utan att omfattande förstärkningsåtgärder skulle krävas för att uppnå god stabilitet. Sådana åtgärder är kostsamma och rymdes inte inom projektbudgeten. Trafikkontoret föreslog nämnden i augusti 2009 att projektet skulle delas i tre etapper. Den första etappen skulle rymmas inom projektbudgeten, de två kommande etapperna skulle inrymmas inom kontorets investeringsbudget. Nämnden beslutade att projektet inte skulle delas i etapper och återremitterade ärendet till kontoret med följande uppdrag: projektet skulle omarbetas så att upprustningen, så långt det var möjligt, ledde till att centrum blev väl fungerande, tillgängligt, tryggt och vackert samt att markförhållandena skulle vara sådana att varutransporter kunde trafikera torget. Detta skulle ske inom kontorets investeringsbudget.

Projektet omarbetades och förenklades så långt möjligt för att uppnå önskvärt resultat. Ett nytt förslag till reviderat genomförandebeslut lades fram till nämnden 2010-01-09 där budgeten för projektet föreslogs utökas med 3,5 mnkr vilka skulle rymmas inom trafikkontorets investeringsbudget. Nämnden beslutade enligt kontorets förslag. Detta innebär att upprustningen av Värsta Allé

lyftes ur projektet och omhändertogs som ett investeringsprojekt för gatuträden. Körbanans upprustning hanterades som ett reinvesteringsprojekt.

Beredning

Ärendet har beretts på trafikkontorets anläggningsavdelning och stadsmiljöavdelning.

Genomförda åtgärder

Efter nämndens beslut startade detaljprojekteringen igen. Det visade sig att markförhållandena krävde att hela torget schaktades ur mellan en och en halv och två och en halv meter, och lättfyllning, så kallat skumglas som produceras av återvunnet glas, användes för återfyllnad. De i sig kostsamma förstärkningsåtgärderna, utfördes på så sätt att hela markytan kunde höjas. Detta innebar att de komplicerade och dyra ramp-konstruktionerna för att tillgodose tillgängligheten till butiker och lokaler kring torget inte längre behövde utföras. Träden på torget försvann i och med schaktningen och nya träd och planteringar har anlagts. De stora kaukasiska vingnötsträden i kanten av torget var möjliga att bevara. Den lilla så kallade fickparken fick behålla mycket av sin ursprungliga struktur men omdanades för att möjliggöra för utryckningsfordon att nå alla delar av anläggningen. Ny gräsmatta, nya träd, häckar och perennplanteringar anlades.

Stadsmuseum bidrog med en skulptur ur sitt förråd, "Kvinna med parasoll", som nu är ett fint litet blickfång invid perennplanteringen.

Kontorets tillgänglighetsexperter har tillsammans med det lokala handikapprådet bidragit med synpunkter och vägledning under projekteringsskedet.

Stadsdelsnämnden har under hela projektets gång varit engagerad i programmet och har informerats vid möten som även varit öppna för allmänheten. Företagarföreningen har varit en aktiv och positiv samarbetspartner under planeringsstadiet och framför allt under genomförandeskedet.

Analys och konsekvenser

Ekonomi

De slutliga investeringsutgifterna för projektet uppgår till 26,3 mnkr. Kostnadsökningen beror till stor del på utökat behov av lättfyllnadsmaterial samt en mer omfattande marksanering än vad som hade förutsetts i projekteringen.

Beslut	Datum	Beslutad utgift (mnkr)	Utfall (mnkr)
Genomförandebeslut	2008-03-18	22,2	
Reviderat genomförandebeslut	2010-01-19	25,7	26,3

Miljö

Delar av massorna som schaktades ur torget var av sådan art att de fraktades till deponi.

Tillgänglighet

Projektet har lett till en avsevärd förbättring av tillgängligheten för personer med rörelsehinder och för personer med nedsatt syn- och/eller orienteringsförmåga.

Trygghet

I gångstråket mellan torget och Sörgårdsvägen var miljön tidigare mörk och otrygg då höga buskar och stora täta träd flankerade stråket. Träden har ersatts av Magnolior med hög stam, buskarna har ersatts av lägre arter och gräsmattor. Tillsammans med den nya belysningen gör detta att miljön har blivit ljusare och är mer överblickbar.

Tidigare förekom mycket otillåten fordonstrafik på torget. Projektet har strävat efter att försvåra för fordonstrafik genom att bygga bort möjliga smitvägar med möblering och placering av pollare. Förutom den transportväg som är planerad för varuleveranser på en del av torget (tidsreglerad) är det nu inte tillgängligt för fordonstrafik. Detta innebär en mer trafiksäker miljö på torget.

Bilder – före och efter upprustningen

Dålig tillgänglighet från torget

Samma entré utan nivåskillnader från torget

Mörk och otrygg passage, vy från torget mot Spånga Torgväg

Samma vy efter renoveringen. Ledstråket löper över hela torget och underlättar för personer med synnedsättning att orientera sig.

Vy från den så kallade fickparken mot torget

Samma vy med den utökade gräsytan, den nya perennplanteringen och skulpturen Kvinna med parasoll av Adam Fischer

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende
upprustningen av Spånga centrum.

Slut